

Medzinárodné sympóziium **literárnovednej slovakistiky**

pozdávka
na interdisciplinárny vedecký seminár

SPISOVATEĽ AKO SOCIÁLNA ROLA **Svedomie národa, inžinier ľudských duší alebo niekto iný**

*„Sloboda, človeče, vy vôbec nevyzeráte ako spisovateľ.“ A šéfredaktor predsa dobre vedel,
ako má vyzerať vtedajší spisovateľ: sám tak vyzeral.*

Milan Šútovec

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,
dovoľujeme si Vás pozvať na interdisciplinárny seminár **Spisovateľ ako sociálna rola**,
ktorý sa uskutoční ako súčasť **1. medzinárodného sympózia literárnovednej slovakistiky**
v piatok 24. novembra 2017 v Malom kongresovom centre SAV na Štefánikovej ul. 3 v
Bratislave. Sympóziium organizuje Ústav slovenskej literatúry SAV v spolupráci s o. z. Platforma
pre literatúru a výskum a ďalšími partnermi.

Tematické vymedzenie podujatia vychádza z predpokladu, že autor literárneho diela sa
vo verejnom priestore etabluje ako spisovateľ. Ide o úlohu, ktorá v sebe nesie dobovo
podmienené hodnotové parametre a funkcie. Má svoje kultúrno-priestorové konkretizácie,
mení sa v čase a tým nadobúda aj vývinovú (historickú) hybnosť. Konkrétny spisovateľ sa
utvára vo vzťahu k spoločenskej predstave o role spisovateľa a jej možnostiach. Táto

predstava je akýmsi objektivizujúcim „protihračom“ individuálnej, subjektívnej jedinečnosti adepta, ktorý sa rozhodol „hrať“ úlohu spisovateľa. Túto úlohu možno rekonštruovať a na tomto základe sa pokúsiť o prehľad spisovateľských „typov“ vo vymedzených obdobiach. Vychádzame aj z predpokladu, že spisovateľská rola je funkčným prostriedkom na obsadenie určitej pozície v literárnom poli svojej doby. Generuje sa vo vzťahu k tomuto poľu a reaguje na jeho premeny (pojem literárne pole a s ním spojenú terminológiu – pozícia, dispozícia, habitus, pole spoločenské, politické, mocenské... – využívame v zmysle, ktorý mu dal francúzsky sociológ Pierre Bourdieu).

Po roku 1990 sa zviditeľnili a aj do širšieho spoločenského povedomia prenikli predovšetkým tie podoby obrazu spisovateľa, ktoré v zmenenej spoločenskej situácii reprezentovali zdiskreditovanú minulosť, stratili relevanciu a stali sa neudržateľnými. Práve v tejto situácii sa zviditeľnila ich konštruovanosť. Išlo o podobu spisovateľa ako „inžiniera ľudských duší“ (v súvislosti so stalinskou koncepciou socialistického realizmu) a o spisovateľa ako „svedomie národa“ (v súvislosti s romantizujúco-obrodeneckým poňatím funkcie literárneho tvorca). Predpokladáme, že repertoár spisovateľských typov je rozmanitejší, diferencovanejší: jeho rozšírenie je jedným z cieľov nášho podujatia.

Privítame príspevky v celej šírke možností, ktoré téma otvára: od rekonštrukcií individuálnych projektov „stať sa a byť spisovateľom“ cez typológie rôznych (konkurenčných) podôb spisovateľa v určitom období až po premeny spoločenských predstáv o spisovateľovi v plynutí času. Seminár je otvorený aj pre odborníkov z oblasti sociológie, histórie, politológie a pod.

Záujemcov o vystúpenie si dovoľujeme požiadať, aby **do 15. septembra 2017** zaslali prihlášku a anotáciu pripravovaného referátu (rozsah do 1 rkp. s. – 1800 znakov) na adresu organizačnej tajomníčky podujatia. Vystúpenie by nemalo byť dlhšie ako 20 minút. V prípade väčšieho počtu prihlásených organizátori vyberú príspevky na základe zaslaných anotácií. O prijatí alebo neprijatí príspevku Vás budeme informovať do 30. septembra 2017. Príspevky z podujatia, ktoré prejdú anonymným recenzným konaním, budú publikované v monotematickom čísle časopisu Slovenská literatúra.

Organizačný výbor: Doc. Mgr. Vladimír Barborík, CSc. (garant), Mgr. Lenka Macsaliová (tajomníčka), Mgr. Radoslav Passia, Ph.D.

Prihlášky posielajte na adresu: lenka.macsaliova@savba.sk, prípadne na poštovú adresu Mgr. Lenka Macsaliová, Ústavu slovenskej literatúry SAV, Konventná 13, 811 03 Bratislava.

